

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Věry Šimůnkové v právní věci žalobce: **J. P.**, zastoupeného JUDr. Alenou Lasotovou, advokátkou, se sídlem Přívozká 10, Ostrava, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované o zamítnutí žádosti o plný invalidní důchod ze dne 2. 2. 2007, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 9. 2007, č. j. 18 Cad 46/2007 - 18,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni, advokátce JUDr. Aleně Lasotové, **se** odměna **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal včas kasační stížnost proti v záhlaví blíže označenému rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba směřující proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 2. 2007, č. X, jímž byla zamítnuta žádost o plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).

Krajský soud žalobu ve věci přezkoumání rozhodnutí žalované o zamítnutí žádosti o plný invalidní důchod rozsudkem podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), zamítl jako nedůvodnou. V odůvodnění rozsudku soud

uvedl, že stěžovatel k datu vydání napadeného rozhodnutí nesplňoval podmínky stanovené § 39 zákona o důchodovém pojištění, jelikož v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti pouze o 20 %. Tento závěr soud jednoznačně vyvodil z posudku vypracovaného Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „posudková komise“), který si soud ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., pro řízení o přezkoumání rozhodnutí žalované vyžádal. Z posudku této komise ze dne 4. 7. 2007 krajský soud zjistil, že příčinou stěžovatelova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je stav po operaci páteře v roce 1993 (foraminotomie, posterolaterální dekomprese L 4/5 vpravo po stenózu laterálního recesu L 4/5), velký bolestivý syndrom bederní páteře bez známek postižení nervových kořenů, který odpovídá postižení uvedenému v kapitole XV., oddílu F, položce 3, písm. a), přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb., ve znění platném k datu vydání rozhodnutí žalované. Posudková komise hodnotila stěžovatelův zdravotní stav s přihlédnutím k ostatním zdravotním postižením - ischemická choroba srdeční, hypertenze II., zánět průdušek, bronchiektázie - 20% mírou poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti, přičemž se nejedná o schopnost vykonávat pro zdravotní postižení soustavnou výdělečnou činnost jen ze zcela mimořádných podmínek. Stěžovatel dle posudku komise k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované nesplňoval podmínky pro přiznání plné ani částečné invalidity. Krajský soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu a dospěl k závěru, že posudek vypracovaný posudkovou komisí je přesvědčivý a náležitě odůvodněný, a pro nesplnění podmínek § 38 zákona o důchodovém pojištění stěžovatelovu žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Stěžovatel podal do zamítavého rozhodnutí krajského soudu kasační stížnost. Jako důvod podání kasační stížnosti uvedl nesprávné zdravotní hodnocení jeho stavu v předcházejícím soudním řízení. Stěžovatel namítl, že v řízení nebyla jeho úplná lékařská dokumentace, a proto žádá o nové prošetření věci, v němž bude zohledněna veškerá zdravotní dokumentace. Rovněž stěžovatel namítl, že krajský soud hodnotil jeho zdravotní stav k datu 2. 2. 2007.

Žalovaná se k podané kasační stížnosti nevyjádřila.

Ze správního a soudního spisu byly pro posouzení věci zjištěny následující skutečnosti:

Rozhodnutím ze dne 2. 2. 2007, č. X, žalovaná zamítla stěžovatelovu žádost o plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona o důchodovém pojištění. Vycházela přitom z posudku Okresní správy sociálního zabezpečení v Ostravě ze dne 18. 1. 2007, v němž posudkový lékař dospěl k závěru, že jde u stěžovatele o stav po operaci páteře v roce 1993 s residuálním zánikovým kořenovým syndromem L 5 vpravo. Míru poklesu soustavné výdělečné činnosti posudkový lékař podřadil pod kapitolu XV, oddíl F, položku 3, písm. a), přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., a hodnotil ji 20 %. U stěžovatele tedy pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti nedosahoval hodnoty ani 33 %, rovněž se nejedná o zdravotní postižení odpovídající příloze č. 3 vyhlášky č. 284/1995 Sb., ani se nejedná o zdravotní postižení odpovídající příloze č. 4 citované vyhlášky, a proto stěžovatel nebyl shledán plně invalidním podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, ani částečně invalidním podle § 44 odst. 1 a 2 citovaného zákona.

O stěžovatelově žalobě proti rozhodnutí žalované o zamítnutí žádosti o plný invalidní důchod rozhodl krajský soud. Vycházel z posudku vypracovaného posudkovou komisí, jakož i z posudku vypracovaného posudkovým lékařem Okresní správy sociálního zabezpečení v Ostravě, v nichž jsou podrobně uvedeny jednotlivé lékařské nálezy a učiněn shodně závěr, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované o zamítnutí žádosti stěžovatel nebyl plně invalidní, ani částečně invalidní, ve smyslu příslušných ustanovení zákona o důchodovém pojištění, jelikož procentní míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stěžovatele dosáhla na základě odborných lékařských posudků ze dne 18. 1. 2007 a 4. 7. 2007 pouze 20 %.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.) a tuto kasační stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). V kasační stížnosti uplatňuje důvody, které podle svého obsahu představují námitky proti rozsahu a správnosti posouzení zdravotního postižení. Nesprávnost posouzení rozsahu zdravotního postižení, jímž stěžovatel trpěl ke dni vydání napadeného rozhodnutí žalované a v důsledku toho i nesprávné posouzení zákonných podmínek plné invalidity podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, může být vadou řízení před soudem ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a pro tento důvod soud shledal kasační stížnost přípustnou. Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek krajského soudu v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

K námitce stěžovatele týkající se nesprávného posouzení jeho zdravotního stavu a tedy i podmínek nároku na invalidní důchod Nejvyšší správní soud nejprve obecně uvádí následující. Posouzení zdravotního stavu a souvisejícího zbytkového pracovního potenciálu je věcí odborně medicínskou; soud k ní nemá potřebné odborné znalosti, a proto se vždy obrací k osobám, jimž tyto znalosti svědčí, aby se o těchto otázkách vyslovily. Soud pak hodnotí veškeré důkazy v řízení takto získané. V řízení, které je přezkumným řízením vůči rozhodnutí žalované, soud opatřuje posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v souladu s pokynem § 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Pro rozhodnutí soudu tak má zcela zásadní význam právě závěr vyslovený v posudku odborné lékařské komise. Z toho důvodu musí z posudku vyplývat, že komise zasedala v řádném složení dle § 3 vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, dále ve smyslu § 3 odst. 8 ve spojení s § 1 odst. 2 této vyhlášky musí z posudku vyplývat, zda a jak přihlédla komise při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti k výsledkům vlastního šetření, zda a jak vycházela z lékařských zpráv a posudků vypracovaných odbornými lékaři o zdravotním stavu posuzované. Posudek musí konečně obsahovat posudkový závěr, ze kterého vyplývá posouzení jednak zdravotního stavu posuzované, v případě dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu i zdravotní postižení, které je jeho příčinou (§ 6 odst. 3 vyhlášky č. 284/1995 Sb.) a jednak poklesu schopnosti jeho soustavné výdělečné činnosti.

Posudek, který zcela splňuje požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti, bývá zpravidla důkazem stěžejním. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak s těmi, které namítá účastník soudního řízení uplatňující

nárok na důchod podmíněný dlouhodobým nepříznivým zdravotním stavem, jakož i v tom, zda podaný posudek obsahuje náležité odůvodnění posudkového závěru tak, aby byl tento závěr přesvědčivý pro soud, který nemá ani nemůže mít odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity (ať plné či částečné) závisí především. Důležitým pravidlem, které nutno zvláště zdůraznit, je ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s., jež stanoví, že při přezkoumání rozhodnutí soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. To znamená, že posudková komise ministerstva musí ozřejmit své závěry právě ve vztahu k období, kdy bylo vydáno rozhodnutí o zamítnutí žádosti o plný invalidní důchod, tedy k období přede dnem 2. 2. 2007.

Krajský soud v Ostravě si v řízení o žalobě proti rozhodnutí o zamítnutí stěžovatelově žádosti o plný invalidní důchod opatřil (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení) lékařský posudek vypracovaný posudkovou komisí. Posudek byl vypracován dne 4. 7. 2007 a podle posudkového hodnocení šlo u stěžovatele o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož příčinou je stav po operaci páteře dne 15. 7. 1993 (foraminotomie, posterolaterální dekomprese L 4/5 vpravo pro stenózu laterálního recesu L 4/5) a velký bolestivý syndrom bederní páteře bez známek poškození nervových kořenů. Při posuzování zdravotního stavu stěžovatele ke dni rozhodnutí žalované o zamítnutí žádosti o plný invalidní důchod, učinila posudková komise závěr, že stěžovatel nebyl plně invalidní ve smyslu § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění a nebyl ani částečně invalidní podle § 44 odst. 1 a 2 citovaného zákona. Posudkový závěr komise byl shodně se závěrem lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení v Ostravě učiněn tak, že za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatelky k datu rozhodnutí žalované ze dne 2. 2. 2007 byl označen stav po operaci páteře v roce 1993, jak bylo výše uvedeno, přičemž procentní míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stěžovatele komise shodně s posudkovým závěrem lékaře OSSZ Ostrava hodnotila dle kapitoly XV., oddělení F, položky 3, písm. a), přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb., ve znění platném v době vydání napadeného rozhodnutí, 20 %. Stěžovatel byl shledán schopným pracovat jako strojírenský dělník či řidič.

Posudek byl projednán v řízení před krajským soudem dne 6. 9. 2007, u něhož byl stěžovatel přítomen. Stěžovatel k posudku ze dne 4. 7. 2007 na dotaz soudu uvedl, že mu není známa žádná další lékařská dokumentace, kterou by posudková komise nezhodnotila a ani netrpí žádným dalším onemocněním či omezením, o kterém by komise nevěděla. Stěžovatel i přes výše uvedené zásadně namítá nesprávnost tohoto posudku, který dle jeho názoru není objektivní. Namítl, že není schopen normální chůze, je nucen používat francouzské hole, nemůže normálně dýchat a má bolesti, přičemž žádné další dokazování na dotaz soudu nenavrhnul. Posudkové zhodnocení stěžovatelova zdravotního stavu bylo provedeno na základě prostudování kompletní spisové a zdravotní dokumentace, jež tvoří součást spisu. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že posudkový lékař Okresní správy sociálního zabezpečení v Ostravě, jakož i lékaři posudkové komise, ve svých posudcích neopomenuli zohlednit žádné ze zdravotních potíží způsobených stavem po operaci páteře, jakož i další onemocnění jimiž stěžovatel trpí, a proto Nejvyšší správní soud neshledal posudek neúplným. Při hodnocení zdravotního stavu se vychází pouze z lékařských správ a dokumentace vypracovaných do dne vydání přezkoumávaného rozhodnutí žalované o zamítnutí žádosti o plný invalidní důchod, tj. v nyní projednávané věci do 2. 2. 2007, neboť

dle § 75 s. ř. s. je pro soud rozhodující skutkový a právní stav, který existuje v době vydání rozhodnutí správního orgánu, v souladu s čímž krajský soud postupoval.

Z hlediska výše naznačených požadavků na úplnost a přesvědčivost odborného lékařského posudku, se tedy posudková komise podle Nejvyššího správního soudu dostatečně obsáhle vyjádřila a své lékařské závěry přesvědčivě odůvodnila. Ve vztahu k závěrům posudkového zhodnocení provedeným lékařem OSSZ Ostrava ze dne 18. 1. 2007 je možné konstatovat, že posudková komise dospěla ke shodnému posudkovému zhodnocení zdravotního stavu stěžovatele a krajský soud proto neměl důvod k úvaze, že by bylo nutné skutkový stav, jež se váže k zdravotnímu stavu stěžovatele v době rozhodování dále doplňovat znaleckým posudkem. Nejvyšší správní soud proto neshledal v postupu krajského soudu žádnou vadu řízení, která by mohla mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí.

Vzhledem k výše uvedeným závěrům posudkové komise, která míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stěžovatele dle kapitoly XV, oddílu F, položky 3, písm. a), přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., ve znění platném v době vydání napadeného rozhodnutí žalované, na 20 %, a nezpochybnila tak závěry ani podklady rozhodnutí žalované, dospěl zdejší soud k závěru, že ani řízení před správním orgánem netrpělo vadami, jež by měly za následek nezákonné rozhodnutí ve věci.

Kasační stížnost byla proto jako nedůvodná zamítnuta (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalované, ač byla v řízení úspěšná, takové právo ze zákona nenáleží.

Stěžovateli byla pro řízení o kasační stížnosti usnesením Krajského soudu v Ostravě, č. j. 18 Cad 46/2007 - 29 ze dne 10. 1. 2008 ustanovena zástupkyně, advokátka JUDr. Alena Lasotová, se sídlem Přívozska 10, Ostrava - Moravská Ostrava. Nejvyšší správní soud zástupkyni odměnu podle § 35 odst. 8 s. ř. s. nepřiznal, jelikož ve věci stěžovatele neučinila žádných právních úkonů.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. května 2008

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu